

สารบัญ

คำขอคุณ	(1)
บทสรุปสำหรับการบริหาร	(2)
สารบัญ	(18)
สารบัญตาราง	(23)
สารบัญภาพ	(25)
สารบัญกรอบ	(29)
 คำนำ	
บทที่ 1 ครอบคลุมการวิจัย	
1.1 ความเป็นมา หลักการและเหตุผล	5
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	9
1.3 ครอบแนวคิดการวิจัย	11
1) ความคิดเชิงองค์รวมทางศาสนาอิสลาม พุทธ และพุทธภูมิข่ายโดยชีวิต	11
2) ภูมิปัญญา: สิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากร	15
3) ภาคี เครือข่าย และการพัฒนาความส่วนร่วม	17
4) การพัฒนาฐานข้อมูล	18
5) นโยบายสาธารณะ	18
1.4 กระบวนการนวัตกรรม	20
1) ทรัพยากรชุมชนชาติและการจัดการลุ่มน้ำสายบุรี	20
2) การพัฒนาชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง	23
3) แนวทางการพัฒนาและผลกระทบจากการพัฒนา	24
1.5 วิธีการศึกษา	34
1) วิธีการและกิจกรรมการดำเนินงาน	34
2) การกำหนดพื้นที่วิจัยและประชากรตัวอย่าง	37
3) การสร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อม	40

4) การสร้างเครื่องมือ	43
5) การเก็บข้อมูลภาคสนาม	47
6) การวิเคราะห์ข้อมูล	53
7) การนำเสนอผลงานวิจัย	56
1.6 ระยะเวลาในการดำเนินงาน	58
1.7 องค์กรรับผิดชอบ	58
บทที่ 2 ลุ่มน้ำสายบุรี	60
2.1 ภายนอกและชีวภาพ	61
1) ลักษณะและขอบเขตพื้นที่	61
2) สภาพดินฟ้าอากาศ	66
3) ป่าและสัตว์ป่า	73
2.2 อาลัมบุรี : ภูมินิเวศต้อนรับ	90
1) ลุ่มน้ำสายบุรีตอนบน	95
2) ลุ่มน้ำสายบุรีตอนกลาง	97
3) ลุ่มน้ำสายบุรีตอนล่าง	102
บทที่ 3 การเมืองการปกครองสังคม และเศรษฐกิจ	106
3.1 กลรัฐเมืองการปกครอง	107
3.2 สภาพสังคม	112
1) บ้านมาชา拉กัต : การสร้างชุมชน	112
1.1) ประชาราษฎร์และครอบครัว	113
1.2) การสร้างชุมชนของภูมินิเวศตอนบน	115
1.3) การสร้างชุมชนของภูมินิเวศตอนกลาง	121
1.4) การสร้างชุมชนของภูมินิเวศตอนล่าง	123
2) โครงสร้างทางสังคม	125
2.1) ผู้นำทางสังคม	125

2.2) โครงสร้างความสัมพันธ์ของผู้นำทางสังคม	127
2.3) กิจกรรมทางสังคม	128
3) สถานที่สำคัญ และความเชื่อ	138
3.1) สถานที่สำคัญ	138
3.2) ความเชื่อ	140
4) ปัญหาและการจัดการปัญหา	144
4.1) ปัญหาในชุมชน	144
4.2) บทบาทในการแก้ไขปัญหา	146
5) ผู้เชี่ยวชาญและภูมิปัญญาท้องถิ่น	147
5.1) ผู้นำทางความคิด: ประชณ์ท้องถิ่นผู้เข้าใจชีวิต	149
5.2) การรักษาโรคด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น	155
5.3) วังปลา	156
5.4) ภูมิปัญญาเกี่ยวกับต้นจาก	158
5.5) การป้องกันตั้งพังและการกัดเซาะชายฝั่ง	159
5.6) ภูมิปัญญาการจัดการน้ำ	162
5.7) ป่าชุมชนกาล	164
6) เครือข่ายชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	165
3.3 สภาพเครือข่าย	171
1) การต่อครองที่ดิน	171
2) เศรษฐกิจครัวเรือน	175
3) เศรษฐกิจชุมชน	194
บทที่ 4 สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงฐานทรัพยากรธรรมชาติ	200
4.1 ฐานทรัพยากรธรรมชาติ	200
1) การกระจายของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำ	200
2) การใช้ประโยชน์ที่ดิน	201
4.2 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	210

1) ยุคการเปลี่ยนแปลงสู่ความทันสมัย	
(ก่อน พ.ศ. 2503 ถึง พ.ศ. 2519)	211
1.1) การจัดการทรัพยากรช่วงเร่งรัดพัฒนาประเทศ	212
1.2) การจัดการป่าสงวนแห่งชาติ	216
1.3) กรณีศึกษาการจัดการพรุด่านควาย	217
2) ยุคกระแสสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. 2520 ถึง พ.ศ. 2539)	223
2.1) การจัดการน้ำ	224
1) ประดุกันน้ำบางนราหรือฝายญี่ปุ่น	225
2) โครงการเขื่อนสายบุรี	225
3) โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าลุมพน้ำสายบุรี	230
4) ประดุกันน้ำชลประทานพรุบรมม	231
5) โครงการชลประทานขนาดเล็ก	235
6) อ่างเก็บน้ำ รพช. และประดุกันน้ำชลประทาน	238
7) การจัดการน้ำ : โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำที่บ้านไทร์กาเปา	241
2.2) การประกาศป่าสงวนแห่งชาติ	242
3) ยุคเริ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน	
(พ.ศ. 2540 ถึง พ.ศ. 2550)	243
3.1) โครงการชลประทานขนาดเล็ก	244
3.2) โครงการพัฒนาสุ่มน้ำสายบุรี	245
3.3) อ่างเก็บน้ำสำเพ豫	248
3.4) คลองไส้ไก่	249
3.5) โครงการขุดลอกคูคลอง	250
3.6) การสร้างถนน	253
3.7) การจัดการพื้นที่การเกษตร	254
3.8) การกำหนดเขตป่าอนุรักษ์	257
3.9) การค้าสัตว์ป่า	263
3.10) ธุรกิจไม้วัดหลา	264

บทที่ 5 ทัศนคติของประชาชนลุ่มน้ำสายบุรี	268
5.1 ความรู้ความเข้าใจต่อประเด็นปัญหา	268
1) ความยากจน	268
2) น้ำท่วม	276
3) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	283
5.2 ทัศนคติของประชาชนต่อแนวโน้มนโยบายการพัฒนา	321
1) ชีวิตความเป็นอยู่	321
2) การจัดการทรัพยากรโดยทั่วไป	323
3) การจัดการแหล่งน้ำในลุ่มน้ำสายบุรี	324
4) พืชอาหารและพืชพลังงาน	325
บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ	329
6.1 การเมืองการปกครอง	329
6.2 สภาพสังคม	330
6.3 สภาพเศรษฐกิจ	333
6.4 สถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงฐานทรัพยากรธรรมชาติ	334
6.5 ทัศนคติของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนา	336
6.6 ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ	340
6.7 ข้อเสนอแนะการทำวิจัยต่อไป	344
บรรณานุกรม	345
ภาคผนวก	356
พื้นที่ลุ่มน้ำสายบุรีของสำนักชลประทานที่ 17	357
ภูมินิเวศลุ่มน้ำสายบุรีตามการศึกษาของโครงการวิจัยฯลุ่มน้ำสายบุรี	358-373